

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Hans Andersen
Hans.Andersen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 23. juni 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 288 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

25. august 2020

J.nr. 20/11366 / 2020-5090

Spørgsmål nr. 288:

”Vil ministeren redegøre for det officielle omfang af socialt bedrageri og fejludbetalinger i kroner og øre i Danmark, herunder omfanget af socialt bedrageri i ghettoerne hhv. de udsatte boligområder? Vurderer ministeren, at de officielle tal er retvisende, og vil ministeren i benægtende fald give et skøn på de reelle tal?”

Svar:

Det er afgørende for tilliden til den offentlige forvaltning, at borgerne kan regne med korrekt udbetaling af sociale ydelser og en effektiv kontrolindsats målrettet socialt bedrageri.

Der arbejdes løbende på at styrke kontrolindsatsen blandt de relevante myndigheder med henblik på at sikre korrekt og rettidig udbetaling af ydelser, samt at afdekke snyd og fejludbetalinger. Det er en vigtig og væsentlig indsats, som er en integreret del af arbejdet i de udbetalende myndigheder.

For så vidt angår omfanget af socialt bedrageri og fejludbetalinger, er det ikke muligt at opgøre præcist, idet der alt andet lige skønnes at være et mørketal, som dækker over udbetalinger, der måtte være behæftet med fejl, hvor der er sket udbetalinger på et ufuldstændigt grundlag, eller hvor borgere måtte have givet urigtige oplysninger til den udbetalende myndighed.

I rapporten *Socialt bedrageri* estimerede Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, VIVE, i 2011 med betydelig usikkerhed, at det danske omfang af fejludbetalinger som følge af socialt bedrageri, borgerfejl og myndighedsfejl udgør 2-4 pct. af udgifterne til sociale ydelser.

For så vidt angår provenu forbundet med den gennemførte kontrolindsats og tilbagebetaling af fejludbetalinger og ydelser ved socialt bedrageri kan jeg henholde mig til tal fra hhv. Kommunernes Landsforening (KL), Udbetaling Danmark (UDK) og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR).

- KL har i maj 2020 offentliggjort rapporten *Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2019*. Det fremgår af rapporten, at den samlede effekt af kommunernes kontrolindsats i 2019 var 414 mio. kr. Kommunernes kontrolindsats dækker blandt andet over kontanthjælp, sygedagpenge og økonomisk friplads.
- UDK har foretaget en lignende opgørelse i *Udbetaling Danmarks årsrapport 2019*, der viser, at den samlede effekt af UDK's kontrolindsats på kontroltrin 3 (gennemførte udbetalinger) i 2019 udgjorde 128 mio. kr. Kontrolindsatsen dækker over en række offentlige ydelser, herunder førtidspension, barselsdagpenge, familieydelse, begravelseshjælp, delpension, efterlevelseshjælp og fleksydelse.
- STAR udgiver halvårligt en statusrapport for tilsynet med a-kasser og kommuner. Af årsrapporten for 2019, der snarligst vil blive offentliggjort, fremgår det, at den samlede tilbagebetaling fra arbejdsløshedskassernes medlemmer i 2019 var 99 mio. kr. Tallet er opgjort på baggrund af arbejdsløshedskassernes indberetninger til STAR. Arbejdsløshedskassernes kontrolindsats dækker dagpenge, efterløn og feriedagpenge.

Det bemærkes, at KL, UDK og a-kasserne alle opgiver effekten af deres kontrolindsats på kontroltrin 3 (gennemførte udbetalinger). Tallene fra KL og UDK kan imidlertid ikke direkte sammenlignes med a-kassernes, da KL og UDK medregner både tilbagebetalingen af den allerede foretagende udbetaling og den forventede, fremtidige besparelse, mens det samlede tilbagebetalingsbeløb opgjort for a-kasserne alene tager højde for den faktiske udbetaling, som allerede har fundet sted.

Der gøres meget for at identificere og mindske antallet af fejludbetalinger. Blandt andet foretager Den Fælles Dataenhed i UDK ved registersamkøring automatisk visitering/screening af alle igangværende forløb på et ydelsesområde for at servicere kommunernes arbejde med at følge op på, om betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt, og om der er grundlag for at yde andre former for hjælp, jf. § 10 i lov om aktiv socialpolitik.

Med indførelse af lufthavnstilsynet med finansloven for 2018 og den yderligere styrkelse af lufthavnstilsynet med finansloven for 2019 er indsatsen mod socialt bedrageri også skærpet. Formålet med lufthavnstilsynet er at forhindre, at der ikke bliver udbetalt forsørgelsesydelse til borgere, der ikke har ret til ydelserne, fordi de har opholdt sig uberettiget i udlandet og dermed ikke har stået til rådighed for arbejdsmarkedet.

Lufthavnstilsynet gennemførte i 2019 52 kontrolaktioner, hvor samlet 27.320 personer fik kontrolleret deres ret til forsørgelsesydelse. Heraf blev 789 personer indberettet til deres a-kasse eller kommune, og yderligere 54 personer blev indberettet i forbindelse med tilsynets samarbejde med Toldstyrelsen. Der blev i forbindelse med lufthavnstilsynet i 2019 truffet afgørelse om tilbagebetaling af 6,2 mio. kr. Tilbagebetalingskravet fra lufthavnstilsynet indgår både i opgørelsen over a-kassernes samlede tilbagebetaling fra deres medlemmer og i den samlede effekt af kommunens kontrolindsats. Lufthavnstilsynet blev den 12. marts 2020 lukket på grund af COVID-19, men er i august 2020 genoptaget i Kastrup Lufthavn.

På dagpengeområdet er der sket et fald i antallet af fejludbetalinger som følge af dagpengereformen af 1. juli 2017. Med dagpengereformen blev der indført en månedskontrol, hvorefter a-kasserne månedligt sammenholder det udbetalte beløb med medlemmernes indkomstoplysninger i indkomstregistret. Dette har medført, at flere fejl bliver opdaget og korrigeret tidligere end før.

STAR har oplyst, at der ikke foreligger oplysninger om socialt bedrageri og fejludbetalinger fordelt på ghettoer og udsatte boligområder i Danmark.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard